

چکیده

سرطان از علل عمده مرگ و میر و ناتوانی در جوامع بشری است. در ایران سرطان سومین عامل مرگ و میر و سرطان کولورکتال چهارمین سرطان شایع در کشور می‌باشد. شرایط محیطی و اقلیمی در هر منطقه زمینه را برای بروز و شیوع برخی بیماری‌ها مساعد می‌کند. سرطان کولورکتال نیز از جمله بیماری‌هایی است که یکی از عوامل تأثیرگذار بر آن، عوامل محیطی است. میزان بروز انواع سرطان، در نواحی جغرافیایی مختلف، یکسان نیست.

هدف این پایان‌نامه، تحلیل جغرافیایی بیماران مبتلا به سرطان کولورکتال و ارتباط آن با عوامل محیطی- انسانی در استان گیلان و همین‌طور بررسی میزان بروز آن در مناطق مختلف استان و انطباق آن با شرایط گوناگون جغرافیایی در قالب نقشه و ... می‌باشد.

روش تحقیق در پایان‌نامه حاضر به صورت توصیفی- تحلیلی است. از مطالعات کتابخانه‌ای و اسنادی برای تحلیل جامعه آماری بیماران از سال ۹۳-۱۳۸۹ به تعداد ۱۵۱۲ نفر با نرم افزارهای Excel و Spss، Arc Gis و برای ارزیابی فرضیه‌ها از تحلیل واریانس و همبستگی پیرسون استفاده گردیده است.

نتایج نشان می‌دهد شهرستان‌های بندرانزلی، لاهیجان و فومن به ترتیب رتبه اول تا سوم فراوانی را به خود اختصاص داده‌اند. مردان ۵۴/۹ درصد و زنان ۴۵/۱ درصد، با توزیع سنی ۶۹-۶۰ سال بیشترین احتمال بروز را داشته‌اند. افزایش تعداد بروز بیماران در فصول سرد سال با کاهش ساعات تابش نور خورشید و تولید ویتامین D رابطه معنی داری دارد. عدم توزیع مناسب کود شیمیایی بر حسب واحد سطح اراضی کشاورزی در این استان نیز حائز اهمیت است. شهرستان ماسال با رتبه چهاردهم در مساحت اراضی کشاورزی بیشترین کود شیمیایی مصرفی را داراست بی تردید عدم تعادل در توزیع و مقدار کود مصرفی در سلامت و کیفیت محصولات تأثیرگذار است. همچنین کاهش توان مالی جهت خرید سبذ غذایی، تغییر سبک زندگی و نفوذ فرهنگ غذایی غربی و صنعتی، استفاده از غذاهای ارزان و سریع‌پخت با چربی اشباع و فست فودها با مواد نگهدارنده و کاهش مصرف میوه و سبزیجات، با افزایش بروز این بیماری رابطه معنی دار دارد.

کلید واژه: سرطان کولورکتال، تحلیل جغرافیایی، عوامل محیطی، استان گیلان